

SOMOGYI MEGYEI MÚZEUM
NA 2304-2003
Régészeti adattár

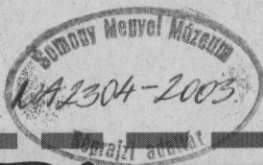
SOMOGYI MEGYEI MÚZEUM
NA 2304-2003
Régészeti adattár

<p>ÖRÖKÖS: ISZMEYI ÉVA ÖRÖKÖS IDEJE: 2000. június 11.</p>	
<p>TART.: PIROS PÜNKÖSD KIRALYNEVE" (SOMOGYI HÍRLAP, 2000. jún. 11.)</p>	
<p>Alap</p>	
<p>FOLDRAJZI MUTATÓ: KAPONYAK</p>	
<p>SZAKMUTATÓ: XIX. B</p>	

--	--	--	--

ÍRÁSÉCSEK

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Piros pünkösdi királynéja

A lányoknak szépséget, a gyerekeknek egészséget ad a pünkösdi harmat a régi hiedelmek szerint. Ennek ellenére ma reggel vélhetően már a somogyi falvakban sem vitték ki a csenevész gyerekeket a mezőre harmatos fürdetésre. Ám az andocsi Mária-szobor a hagyományok szerint most is piros ruhát kapott pünkösdvasárnapra abból a 230 darabos ruhátárból, amely az utóbbi két és félszáz év alatt gyűlt össze. A piros a szeretet mellett az egészség színe is, a húsvét után félszáz nappal ránk köszöntő pünkösdi fontos egyházi ünnep.

Andocson, a neves búcsújáróhelyen régen a 13 búcsú között az egyik legjelentősebb volt a pünkösdi, amikor sok százan zárandokoltak el a több mint ötszáz éves templomhoz. Szabó Imre esperes ma is felkészülten várja az érdeklődőket, és készségesen megismerteti velük a késő gótikus műemlék, valamint a 135 centiméteres kegyszobor történetét. A Mária-szobron kéthetente pénteken cserélik a ruhát abból a kollekciónak, amely 253 év óta összegyűlt. Az első Széchenyi Katalin grófnő adta, s azóta fogadalmi ajándékokkal - hímzett, nemes anyagból készült darabokkal - gyarapodott a gyűjtemény. Az andocsi lelkipásztor különösen büszke a mostani pünkösdiön, ugyanis elkészült a főoltár aranyozása.

Az egyház pünkösdi ünnepéhez számos népszokás kapcsolódik. Dr. Király Lajos kötetbe is gyűjtötte a jeles napokhoz kötődő szokásokat, melyek közül érdekes példákat említ a pünkösdi király választásra. Barcson például régen lovasbandérium ment az erdőbe, ahol a legények megválasztották maguk közül a pünkösdi királyt, aki azon az egy napon a mulatóságaiban parancsolt. Nem csupán egy napig, hanem egész esztendőben tartott Lakócsán a

pünkösdi királysága annak a fiatal embernek, aki a leggyorsabb lovasként meghívást kapott azután minden lakodalomba, sőt ingyen italt is a kocsmában.

Kapitány Orsolya a megyei múzeum néprajzi munkatársa szerint remélhetően újabb reneszánszá lesz a régi hagyományoknak.

Kezdenek magukhoz térni a falvak, nő a közösségformáló erő. Berzencéről például 30 májusfa felállításáról hoztak hírt. A pünkösdi a tavaszi megújulás ünnepe, bár az idén túl korán köszöntött ránk a nyár. Ilyentájt táncolják ki a májusfát, választanak pünkösdi királynét, mondanak jó termést kívánó rigmusokat. Pünkösdi királynak mindig olyant választottak, aki példakép is lehetett ügyességben, erőben, kitartásban, hiszen ő később előjogokat élvezett, felnéztek rá. A pünkösdi királynénál azonban inkább a kor döntött: kicsi, könnyű gyereklányt választottak a társai, hogy könnyen felemelhessék. A házaknál azután jó magasra tartva azt kívánták, hogy olyan magasra nőjön a gazdaasszony kendere mint a kezükben tartott királyné. A mai világban talán nincs különösebb jelentősége e rigmusnak, de megérezhetjük a mágikus erejét, ha ismerjük a hátterét. Régen a kender az egyik legfontosabb növénye volt a paraszti gazdaságnak, abból készült a ruha, a házivászon.

A mesztegnyői faluházba látogatók élben is láthatják a pünkösdi királynéválasztást. Kövesdi Gyuláné most sem mulasztja el bemutatni az ünnephez kötődő játékokat, sőt az érdeklődőket a kender feldolgozásának munkafolyamataival és a paraszti ruhátár szép darabjaival is megismerteti. Megtudhatjuk tőle azt is, hogy a pünkösdi lányoknak pénz helyett süteményt és gyümölcsöt illik adni, s ez utóbbiból csakis pirosat - almát, cseresznyét, meggyet -, hogy egészségesek legyenek

Izményi Éva

Polgármesterek fürdőgatyában

Főleg a törpeharcsák kap-

Máj Péter ecsenyi polgármes-

A tegnapi verseny fürdőmes-

T
Túlsz
fenyeg
megtá
pel az
listán,
rikai n
mind
állít ál
gyelme
Interne
kon is
ristákn
meztet
azokat
ahol az
találna

A Balat
ket ink
érintik,
lük, pé
holmija
nak a k
ségért.
pasztalt
ban, s n
lasztaná
guknak.
több szá
évente a
tudtuk n
bor kult
től. Ism
hollando
leménny
tőlünk,
célpontj

Ho

Nem fáj,
öt évig m
reggelent
fürdőszob
a víz - a f
zak a koz
A Somogy
Reggel K
tikust kén
„titkairól”